

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΟΓΚΡΕΣΟΥ

17.9.2021, Διαδικτυακά

Η πρόεδρος κ. **Gudrum MOSLER – TORNSTROM** κήρυξε την έναρξη της συνάντησης και αφού υιοθετήθηκε η ημερήσια διάταξη και τα πρακτικά της προηγούμενης συνάντησης, μετά και την αντιμετώπιση κάποιων τεχνικών προβλημάτων της πλατφόρμας, το κοινό ενημερώθηκε από την ίδια την Πρόεδρο περί των τελευταίων εξελίξεων σχετικά με τα αντικείμενα της Επιτροπής.

Ο κ. **KIEFER**, Γενικός Γραμματέας του Κογκρέσου ενημέρωσε, όπως πάντα αναλυτικά, περί των προοπτικών συνεδριάσεων του Οργάνου και του τρόπου λειτουργίας που αρχίζει και γίνεται μεικτός, δηλαδή τόσο με παρουσία στο Στρασβούργο, όσο και διαδικτυακά. Σαφώς η περίοδος είναι έντονα μεταβατική και αναμένονται οι πρώτες συναντήσεις της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης στις αρχές Οκτωβρίου 2021 για να αναδειχθούν τα όποια προβλήματα αυτού του συστήματος. Η επιβεβαίωση του τρόπου διεξαγωγής της συνάντησης της Ολομέλειας του Οκτωβρίου (26-28.10.2021) θα γίνει μετά τις 11.10 οπότε και κατά τη διαδικτυακή συνάντηση των γραμματέων των εθνικών αντιπροσωπειών, ο Γενικός Γραμματέας θα ενημερώσει για τις τελευταίες αποφάσεις και εναλλακτικές συμμετοχών. Μέχρι τότε τα μέλη θα πρέπει να κλείνουν εισιτήρια και διαμονή με δικαίωμα πλήρους επιστροφής χρημάτων.

Το πρόγραμμα της συνάντησης εστιάζει στην **τοπική και περιφερειακή δημοκρατία** διαφόρων κρατών μελών του ΣτΕ, ξεκινώντας από την **Ολλανδία**.

Ο εισηγητής κ. **PREBELIC** τόνισε με ικανοποίηση ότι η τοπική δημοκρατία και η τοπική αυτονομία έχουν μακρά παράδοση στην Ολλανδία. Η σημασία και η πρακτική τους έχουν εξελιχτεί ιδιαίτερα με το πέρασμα του χρόνου, γεγονός που οφείλεται εν πολλοίς στην αναμόρφωση του κράτους, με δημόσιες

λειτουργίες οι οποίες είναι αποκεντρωμένες, και αποδοτικές τόσο σε όρους αποτελεσματικότητας όσο και οικονομίας.

Οι κοινότητες και οι επαρχίες ασκούν μεγάλο εύρος αρμοδιοτήτων και λειτουργιών, σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Παρόλα ταύτα η οικονομική τους δυνατότητα παραμένει περιορισμένη και εξαρτώμενη από μεταφορές εκ της κεντρικής εξουσίας. Δεδομένου όμως ότι αρκετές κοινότητες λειτουργούν σχεδόν ως περιφέρειες, λόγω του μεγάλου μεγέθους τους, αναδεικνύονται θέματα ελέγχου και δημοκρατικής ευθύνης.

Επιπλέον, σε κάποιους τομείς πολιτικής (πχ στα περίπλοκα ζητήματα σχετικά με τη νεολαία) παρουσιάστηκε εκ νέου μία τάση συγκέντρωσης καθώς και απόδοσης κάποιων λειτουργιών σε φορείς ή επιχειρήσεις ημι-ιδιωτικής μορφής. Δυστυχώς μάλιστα συνήθως οι τομείς αυτοί παροχής υπηρεσιών αφορούν σε θέματα δια-κοινοτικής συνεργασίας και άρα σε υπηρεσίες υγείας, απασχόλησης και κοινωνικής υποστήριξης, ήτοι τομείς που αποτελούν την βάση για την κοινωνική συνοχή.

Τέλος η έκθεση συστήνει στις ολλανδικές αρχές όπως αναγνωριστεί συνταγματικά και νομοθετικά η τοπική αυτονομία ως βασική αρχή. Το γεγονός όχι μόνο θα αποτελέσει ένα γενικότερο δημοκρατικό πλεονέκτημα αλλά επιπλέον θα λειτουργήσει και ως βάση για την αποτελεσματικότερη διαδικασία διαβούλευσης και διαπραγματεύσεων μεταξύ των επιπέδων εξουσίας.

Εν συνεχεία η **τοπική και περιφερειακή δημοκρατία στην Αλβανία** παρουσιάστηκε από τους συν-εισηγητές κκ DEJONGHE και CADORET.

Στην χώρα διεξήχθη αναμόρφωση της Τ.Α που κατέληξε στην μείωση των δημοτικών μονάδων από 373 σε 61. Αρχικά με αυτό τον τρόπο κυρίως οι επαρχιακοί δήμοι έχουν βοηθηθεί στην κατεύθυνση των παρεχομένων υπηρεσιών στους πολίτες σε πολύ βασικά ζητήματα (πχ δίκτυο υδάτων, καθαριότητα, χώροι πρασίνου) που ήταν σε ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο παλαιότερα διαμορφώνοντας τεράστια διαφορά μεταξύ αστικών κέντρων και επαρχίας. Στους δήμους έχουν αποδοθεί με το νέο νόμο αποκλειστικές υπηρεσίες οι οποίες ποικίλουν από θέματα κοινωνικά, διαχείρισης δασών, συστημάτων ύδρευσης αποχέτευσης μέχρι προστασία από αρρώστιες και

προσχολική εκπαίδευση. Παρόλα ταύτα, όπως διαπιστώθηκε από τους εισηγητές, η έλλειψη προσωπικού και οικονομικών μέσων καθιστά προβληματική την πλήρη και σωστή άσκηση αυτών των καθηκόντων και την παροχή αυτών των υπηρεσιών.

Μετά την αναμόρφωση αναβαθμίστηκε ο ρόλος των δημοτικών συμβουλίων και ενδυναμώθηκαν οι κοινωνικοί δεσμοί μαζί με τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών καθώς η συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι αυξημένη.

Σχετικά με την οικονομική αυτονομία των δήμων η οποία για πρώτη φορά ορίζεται σε έναν νόμο (68/2017), προβλέπονται συγκεκριμένες διαδικασίες σχετικά με τις πηγές εσόδων των φορέων ΤΑ και σχετικά με το διάλογο και τη διαδικασία διαβούλευσης. Το 80% των εσόδων των δήμων προέρχεται από το κράτος ενώ ο νόμος προβλέπει την ανάπτυξη ίδιων πηγών και επιτρέπει σε σημαντικό βαθμό την αυτονόμηση και την αύξηση των εσόδων των δήμων. Παρόλα ταύτα δεδομένων των αυξημένων αρμοδιοτήτων των δήμων τα οικονομικά τους δεν επαρκούν.

Οι εισηγητές κατέληξαν πως παρότι η διαδικασία αναμόρφωσης βρίσκεται ακόμα υπό εξέλιξη, σημειώνονται τάσεις επανασυγκέντρωσης σε κάποια υπουργεία καθώς οι νόμοι δεν εφαρμόζονται με ορθό τρόπο, ενώ οι περιφέρειες αν και χαρακτηρίζονται στο άρθρο 5 του Συντάγματος ως ο δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης, δεν διαθέτουν ακόμα αληθινή αυτονομία και η αναμόρφωση του 2015 δεν κατάφερε στ αλήθεια να τις ενδυναμώσει.

Ακολούθησε παρουσίαση των εισηγητών COOLS και HELGENSEN επί της **επίβλεψης της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας στην Κύπρο**. Περιληπτική μετάφραση της έκθεσης επισυνάπτεται στην αναφορά και τονίζεται ότι από τους εισηγητές θα αναμένεται η ολοκλήρωση των διαδικασιών αναθεώρησης καθώς η χώρα συνεχίζει να είναι ιδιαίτερα συγκεντρωτική. Σε παρέμβαση του, μέλος της τουρκικής αντιπροσωπείας στο όργανο, εκδήλωσε παράπονο γιατί δεν συμμετείχαν στις διαδικασίες τουρκο-κύπριοι δήμαρχοι και αναρωτήθηκε γιατί μονάχα η Τουρκία από τις εγγυήτριες δυνάμεις (Ελλάδα, Τουρκία και Αγγλία) κατηγορείται για διχοτόμηση του νησιού. Άλλο σχόλιο δεν υπήρξε. Η

τοποθέτηση του επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπείας κ. Βύρα, Δημάρχου Λάρνακας είχε προηγηθεί.

Η Τοπική Δημοκρατία στη Βόρειο Μακεδονία ακολούθησε ως θεματική παρουσιαζόμενη από τους συν-εισηγητές κκ. BERGMANN και BROZ.

Οι εισηγητές εξέφρασαν την εκτίμηση τους για την συνεργασία που είχαν με τους εθνικούς παράγοντες και φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης κατά την έρευνα τους. Τα τελευταία χρόνια στην χώρα υπήρξε μεγάλη κοινωνική και πολιτική αναστάτωση καθώς και οικονομική δυσπραγία. Η πανδημία δυσκόλεψε ακόμα περισσότερο τις συνθήκες και ως εκ τούτου έχει αναγνωριστεί ότι οι κυβερνητικές προσπάθειες κατά την τελευταία 10ετία υπήρξαν σημαντικές. Η τελευταία κυβέρνηση που αναδείχθηκε το 2020 έχει θέσει στόχο για περαιτέρω από συγκέντρωση και σχετικές οικονομικές στρατηγικές στον τομέα της Τ.Α.

Οι τοπικές αρχές όμως, παραμένουν σε μεγάλο ποσοστό εξαρτώμενες από την χρηματοδότηση της κεντρικής εξουσίας, γεγονός που μειώνει ιδιαίτερα την ικανότητα μέσο-μακροπρόθεσμου σχεδιασμού ή όποιας καινοτομίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, αν και οι εθνικές προτεραιότητες που αντιστοιχούν σε τοπικές δράσεις λειτουργούν καλά, δεν υπάρχει αναγνώριση των ιδιαίτερων αναγκών των δήμων π.χ διαφορές μεταξύ μεγάλων και μικρών δήμων, αστικών και επαρχιακών κλπ.

Όσον αφορά στη διαβούλευση και το διάλογο μεταξύ των επιπέδων διακυβέρνησης, υπάρχουν προβλέψεις στο νόμο και σημειώνεται σταδιακή βελτίωση η οποία θα συνεχίσει να επιβλέπεται από τους εισηγητές καθώς βρίσκεται υπό εξέλιξη.

Ιδιαίτερη αναφορά των εισηγητών έγινε για την ρητορική της ακεραιότητας και της καταπολέμησης της διαφθοράς στη Βόρειο Μακεδονία, για την οποία σχολιάστηκαν τα υφιστάμενα κενά όσον αφορά στην απόδοση ευθυνών και στην προστασία της διαφάνειας. Αν και νόμοι περί δημόσιας ηθικής υφίστανται, χρειάζεται να συμπληρωθούν και να ελέγχονται όσον αφορά στις

δημόσιες συμβάσεις, στις συνεργασίες δημόσιου και ιδιωτικού φορέα και στην εκτέλεση τους.

Όλες οι ολοκληρωμένες Εκθέσεις που παρουσιάστηκαν και τέθηκαν σε συζήτηση και ψηφοφορία από το σώμα, εγκρίθηκαν και θα παρουσιαστούν στην Σύνοδο Ολομελείας στις 26-28.10.2021 προς επικύρωση, τόσο ως Συστάσεις όσο και ως Αποφάσεις αντίστοιχα.

Η Τοπική και Περιφερειακή Δημοκρατία στην Γερμανία θα παρουσιαστεί από τον κ. ΚΟΥΚΑ κατά την επόμενη συνάντηση της Επιτροπής καθώς **είναι ακόμα υπό διαμόρφωση**, μετά τη διαδικτυακή έρευνα αποστολής του Κογκρέσου στην χώρα την περίοδο 26-28 Μαΐου 2021. **Το ίδιο άλλωστε ισχύει και για την αντίστοιχη έκθεση για τη Μεγάλη Βρετανία** που θα παρουσιαστεί και θα τεθεί υπό έγκριση στην επόμενη συνάντηση, μετά την έρευνα που διεξήχθη διαδικτυακά με φορείς και παράγοντες της χώρας, στις 21-23 Ιουνίου 2021.

Τέλος έγινε παρουσίαση του 3^{ου} τόμου του Εγχειριδίου του Κογκρέσου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σε Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο. Συνημμένη θα βρείτε περιληπτική μετάφραση του.

Η επόμενη συνάντηση της Επιτροπής έχει προγραμματιστεί για τις 10.2.2022.

Χαμακιώτη Δέσποινα

Γραμματεία Εθν. Αντιπείας Κογκρέσο ΣΤΕ

Διεθνείς Σχέσεις ΚΕΔΕ